

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Věry Kovářové, Víta Rakušana, Jana Farského, Petra Gazdíka, Jany Krutákové a Petra Pávka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb.,
o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů
(sněmovní tisk č. 998)**

Vláda na své schůzi dne 5. října 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda vítá snahu o podporu dárců krve, má však za to, že je třeba ji řešit koncepčně a nikoliv na úkor prostředků veřejného zdravotního pojištění. Návrh zákona počítá s tím, že se z odvodu pojistného de facto odečte část vyměřovacího základu, z něhož se právě pojistné počítá. Jinak řečeno, nesnižuje se vyměřovací základ pojistného, ale snižuje se pojistné o část vyměřovacího základu, a to jde zcela proti logice pojistných odvodů obecně. Takto bude přitom výrazně zvýhodněna jedna skupina pojištěnců (zaměstnanci).
2. Vláda upozorňuje na to, že systém výběru pojistného na veřejné zdravotní pojištění s udílením zvláštních výjimek nepočítá, a takový krok je tedy zcela bezprecedentní. Vzhledem k unikátnosti navrženého řešení odpočtu náhrady mzdy nebo platu z pojistného je možno předpokládat problémy a nejasnosti při jeho aplikaci v praxi. Z návrhu zákona není například zřejmé, jak postupovat v případě, že se u zaměstnance prováděl z nějakého důvodu dopočet do minimálního vyměřovacího základu, tedy zda by se neměl následně odvod opětovně snížit. Vzhledem k tomu, že jde o pojistné odváděné částečně zaměstnavatelem a částečně zaměstnancem, není ani zřejmé, v jakém poměru se o toto snížení podělí zaměstnanec a zaměstnavatel.
3. Vláda je dále toho názoru, že návrh zákona neřeší, jakým způsobem budou předávány informace od příslušného zaměstnavatele ke zdravotní pojišťovně o tom, že osoba v daném období absolvovala odběr krve. V současnosti vyměřovací základ vychází pouze ze skutečně zúčtované mzdy nebo platu, přičemž návrh zákona tuto praxi bude měnit – a to pouze pro některé osoby. Vzhledem k tomu, že výše vyměřovacího základu nebude vůbec korespondovat s výší pojistného, jako tomu bylo dosud, lze předpokládat,

že zaměstnavatelé i zdravotní pojišťovny budou nuceni této skutečnosti přizpůsobit své informační systémy.

4. Vláda si dovoluje připomenout, že ani u daně z příjmů nedochází ke snížení daňové povinnosti, ale snižuje se vyměřovací základ daně. V tomto kontextu je nekoncepční, aby u veřejného zdravotního pojištění byl jiný algoritmus výpočtu. U daní se navíc jedná o odečitatelnou položku uplatňovanou při ročním zúčtování daně, což u veřejného zdravotního pojištění nejde, protože k žádnému ročnímu zúčtování nedochází.
5. Závěrem vláda upozorňuje, že předložený návrh zákona by snížil zdroje systému veřejného zdravotního pojištění, který bude v následujících letech čelit významným výzvám v podobě vstupu inovativních velmi finančně nákladných léčebných metod a dopadům stárnutí české populace. Ve vztahu k bezpříspěvkovým dárcům krve je dále nutno zmínit, že již dnes mohou využít speciální daňový odpočet z vyměřovacího základu daně z příjmů a také mohou čerpat řadu zvýhodnění od své zdravotní pojišťovny.